

Підготував до роботи в «Пласті» чимало юнаків та дівчат. Під його патронатом пройшли вишкіл пластового провідника – Іван Гуменюк, Михайло Митрович (пластове звання Горішок) та інші. Василь Белей мав, як і кожна людина, впродовж багатьох років одну потасмну мрію – розповісти громадськості, пластовій молоді про свого брата Михайла Белея.

На шляху здійснення мрії виникало чимало об'єктивних перешкод: організаційних, методичних та матеріальних. Та пластунам притаманна висока цілеспрямованість. Як наслідок, Василь Белей підготував до друку працю «Щоденник Михайла Белея», який має історичну цінність та практичну значущість у навчанні та вихованні молодого покоління.

МАРІЯ БАЯНОВСЬКА

Джерельні приписи:

1. Белей В. Без мови немає народу// Календар «Просвіти» на 2002 рік/ Упоряд. П.Федака.- Ужгород, 2002.- С. 122.
 2. Белей В. Горілка – чортове молочко// Календар «Просвіти» на 2002 рік/ Упоряд. П.Федака.- Ужгород, 2002.- С. 54.
- * * *
3. Баяновська М.Р. Останній могікан: [З нагоди 75-річчя В.Белея]// Календар «Просвіти» на 1997 рік/ Упоряд. П.Федака.- Ужгород, 1997.- С. 51-53.
 4. Баяновська М.Р. «Хочеться ще і ще раз прислужитися українському народу»: [До 80-річчя В.Белея]// Календар «Просвіти» на 2002 рік/ Упоряд. П.Федака.- Ужгород, 2002.- С. 36-38.

БЕРЕЗЕНЬ: 1

АТАНАСІЙ ПЕКАР

85-річчя від дня народження вченого,
церковного діяча (нар. 1922)

Отець Атанасій Пекар (світське ім'я Василь) народився 1 березня 1922 р. в Перечині. В рідному містечку закінчив п'ять класів початкової школи і в 1932 р. вступив до Ужгородської української гімназії. В гімназії брав активну участь у діяльності «Пласту», відділ якого він заснував і в Перечині. Після закінчення гімназії в 1940 р., вирішив продовжити своє навчання з філософії і богослов'я у Римі.

Після складення матури подався в українську папську семінарію св. Йосафата, де в 1942 р. закінчив дворічний курс схоластичної філософії з академічним ступенем бакалавра. 24 березня 1946 р. висвячений в сан священника. В 1947 р. в папському Урбаніянському університеті (Urbanianum) захистив докторську дисертацію на тему: «Канонічне створення Мукачівської єпархії 1771 р.» і здобув звання доктора теології.

У 1948 р. направлений священником до закарпатських емігрантів у Пітсбург (США), тут він у 1950 р. став професором Духовної семінарії св. Кирила і Методія. У 1956 р. вирішив пов'язати своє життя з чернецтвом, він вступає до Чину Святого Василія Великого і одержує чернече ім'я Атанасій. Перебував у василіянському монастирі у Монтері в Канаді, де одночасно в монастирській школі викладав українську мову і літературу, був теж префектом семінарії. Згодом стає вихователем василіянського чернечого поповнення в монастирі св. Йосафата в Нью-Йорку. У 1978–1982 рр. о.А.Пекар працював в українській секції Ватиканського радіо. У 1982 р. його призначають професором і духівником семінарії св. Йосафата у Вашингтоні, у 1992 р. їде до Риму, де його підвищують до сану Протоархімандрита. За видатні заслуги в розвитку наук о.А.Пекаря обрано членом Наукового товариства ім.Шевченка, Української Вільної Академії наук та цілого ряду інших наукових організацій та установ. Зараз перебуває в монастирі св. Йосафата у Глен-Кові (Glen Cove) біля Нью-Йорку.

о.Атанасій Пекар відомий нам як видатний церковний історик, на його рахунку понад 20 окремих книг та брошур та більше 400 статей в газетах і журналах.

Перша його книжка «Свята Тереза від Дитятка Ісуса» побачила світ ще в 1948 р. у прясівському видавництві «Благовісник». Інші його праці вийшли в Римі, Нью-Йорку та інших містах – українською та латинською мовами. Серед них можемо назвати: «Василіянин-ісповідник», «Єпископ Павло Гойдич, ЧСВВ», «Владика – мученик Теодор Ромжа», «Ісповідники віри і наша сучасність», «Історичне тло Пряшівської єпархії», «Ужгородська унія та її творці (1646–1999)», «Історія в життєписах владик Пряшівської єпархії», «Історія Греко-католицької Церкви в ЗДА», «Василіяни на Закарпатті», «Єпископи Мукачівської єпархії», «Наша слов'янська спадщина», «Ви будете мені свідками», «Мартиролог закарпатських священників», «Святий Йосафат – Апостол З'єднання», «Святий

Василій Великий», «Наше минуле й теперішнє», «Про виховання закарпатського кліру».

З-під його пера вийшли ґрунтовні монографічні розвідки про Іпагія Потія, Йоаникія Базиловича, Іоана Брадача, Йосифа Дека-меліса, Олександра Духновича, Василя Поповича, Йосифа Гаган-ця, Гліба Кінаха, Митрополита Андрія Шептицького, Августина Волошина, про Ужгородську унію 1646 р., про переслідування Гре-ко-католицької Церкви угорською владою і більшовиками, про єпи-скопів Василя Гопка та Олександра Хіру, монаха ЧСВВ Христофора Миськова тощо. Між іншим, він переклав з латинської на україн-ську мову найвизначніший історичний твір О. Духновича «Історія Пряшівської єпархії». В 1980–1996 роках він редагував «Записки ЧСВВ», видавши п'ять томів (кожен понад 500 сторінок). Відомими на Закарпатті є його два томи «Нарисів історії Церкви Закарпаття» (Рим–Львів, 1967–1997),

Він також є автором понад 500 популярних статей з історії за-карпатської Церкви, опублікованих здебільшого в україномовній, американській і західноєвропейській пресі.

ЮРІЙ ДАНИЛЕЦЬ

Джерельні приписи:

1. о. Пекар А. Ісповідники віри нашої сучасності.- Торонто-Рим, 1982.
2. о. Пекар А. Нариси історії церкви Закарпаття: У 2-х т.- Рим–Львів: Вид-во Отців Василіян “Місіонер”, 1997.
Т. I.- Вид 2.: Єпархічне оформлення.- 232 с.
Т. II: Внутрішня історія.- 492 с.

* * *

3. Атанасій Пекар// Пагіря В. Світочі карпатського краю.- Мукачево: Елара, 1996.- С. 94-95.
4. Кальницький П. о. Атанасій Пекар, ЧСВВ: [Життя та наук. діяльність професора В. Пекаря]// Календар «Просвіти» на 1995 рік/ Упоряд. П. Федака, Й. Баглай.- Ужгород, 1995.- С. 58-59.
5. Кальницький П. Вчений і культурно-освітній діяч: До 80-річчя від дня народж. о. Атанасія Пекара, ЧСВВ// Просвіта.- 2002.- № 1.- С. 6.
6. Пагіря В. Нашому земляку о. др. Атанасію Пекарю ЧСВВ – 80// Благо-вісник.- 2002.- № 3.- С. 6.

* * *

7. Федака П. о. Атанасій Пекар, ЧСВВ: [Науковець, історик, дійсний член Укр. Богословського наук. т-ва у США]// Моя газета.- 1997.- № 2.
8. Федака П. Визначний історик церкви: [До 75-річчя від дня народж. о. др. Атанасія Пекаря]// Новини Закарпаття.- 1994.- 4 берез.

9. Фединишинець В. Двотомник Атанасія Пекаря в системі досліджень історії нашої церкви: [Про друге вид. «Нарисів церкви Закарпаття» А.Пекаря]// Благівісник.- 2002.- № 3.- С. 3.

БЕРЕЗЕНЬ: 2

ІГОР МИХАЙЛОВИЧ ПАНЕЙКО

50-річчя від дня народження художника (нар. 1957)

Ігор Панейко з тієї малочисельної когорти митців, для котрих мистецтво – понад усе. Він із числа тих, хто не творить на потребу дня, заробляючи пензлем на хліб насущний. Складається враження, що він працює для прийдешніх поколінь.

Народився Ігор Панейко у далекому-близькому 1957 р. 2 березня у містечку Стрий, що в Галичині.

1975–1981 рр. навчався у Львівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва.

1981–1982 рр. – працював у Середній Азії – Узбекистані.

З 1982 по 1988 рік – праця в Закарпатському українському муз-драмтеатрі.

У 1997–98 рр. – проба сил на викладацькій ниві у коледжі мистецтв ім.Ерделі.

З 1982 р. брав участь у виставках різних рівнів.

Роботи знаходяться в приватних колекціях України та близького й далекого зарубіжжя.

У своїх роботах митець торкається вічних проблем буття людини, а тому вони поза часом. Не випадково художник такий вимогливий до себе щодо техніки живопису, що дозволяє творам жити століття.

Майстер володіє дуже оригінальною довговічною технікою живопису. Свої роботи він плекає й любить, наче дітей... Він творить, бо не творити не може. Панейко не є популярним митцем, його мистецтво без перебільшень – для обраних. Художника визнають навіть ті митці, які не визнають ніяких авторитетів у мистецтві. За два десятиліття творчої роботи в Ужгороді І.Панейко не тільки впевнено заявив про себе, але й, як справедливо зазначила Надія Панчук, «знайшов свою оригінальну манеру, цілком оперту на підґрунтя рідної історії та культури». Характеризуючи творчий

КАЛЕНДАР

КРАЄЗНАВЧИХ ПАМ'ЯТНИХ ДАТ НА
2007
РІК

